

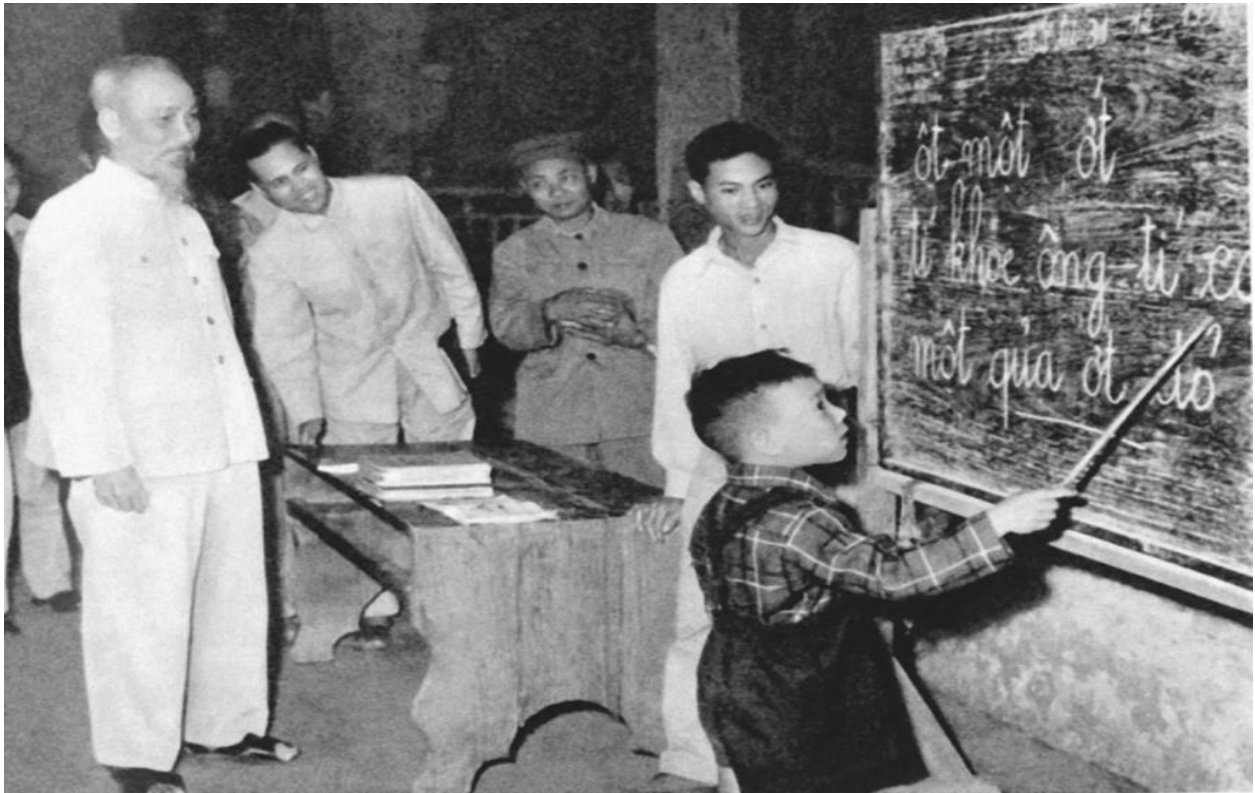
Bác căn dặn thanh niên phải biết kết hợp giữa học tập và rèn luyện

Nói chuyện với các đại biểu tại Đại hội thanh niên Thủ đô ngày 30-9-1964, Bác nhấn nhủ: “Học có tốt, hành mới tốt. Học và hành tốt mới làm trọn nhiệm vụ người thanh niên cách mạng”. Cũng trong ngày này năm 1974, Hội nghị của Bộ Chính trị và Quân uỷ Trung ương thông qua kế hoạch chiến lược giải phóng miền Nam trong hai năm 1975 và 1976.

Trong bài nói chuyện, Bác rất hài lòng và biểu dương những kết quả mà các cháu thiếu niên, nhi đồng, đoàn viên, thanh niên là công nhân, nông dân, trong bộ đội và lực lượng vũ trang miền Bắc đã đạt được trên các lĩnh vực: Ở miền Bắc, các cháu đạt giải thưởng và thành tích học tập cao ở các trường học cấp I, cấp II và cấp III tăng lên, vui mừng hơn số lượng các cháu gái rất nhiều. Hàng vạn thanh niên và học sinh tốt nghiệp lớp 7 và lớp 10 xung phong đi lao động sản xuất ở các công trường, nông trường và đi tham gia phát triển kinh tế và văn hóa miền núi. Bác cũng nhắc nhở các tổ chức địa phương cần thiết thực giúp đỡ các cháu ấy có thể vừa lao động sản xuất, vừa tiếp tục học tập. Ở các cơ quan, các trường học và các ngành khác, đoàn viên và thanh niên đều có cố gắng và đều có thành tích khá.

Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm lớp học bổ túc văn hóa và kỹ thuật buổi tối của công nhân Nhà máy ô tô “1-5”, lá cờ đầu của phong trào bổ túc văn hóa ngành Công nghiệp Hà Nội (19-12-1963). Ảnh: hochiminh.vn

Bác Hồ thăm lớp học vỡ lòng ở phố Hàng Than, khu Trúc Bạch, Hà Nội (31-12-1958).

Ảnh: hochiminh.vn

Bác biểu dương đoàn viên và thanh niên Hà Nội đã có nhiều sáng kiến, nâng cao chất lượng sản phẩm, tiết kiệm nguyên vật liệu trong phong trào thi đua, sẵn sàng đi lao động sản xuất, sẵn sàng chiến đấu. Tuy nhiên, Bác cũng dặn dò: “Phải không ngừng cải tiến và áp dụng rộng rãi những sáng kiến ấy. Như thế mới thật sự có ích lợi. Nếu không làm như vậy, thì chỉ có con số suông”.

Đối với đoàn viên và thanh niên nông dân đã có thành tích là góp phần khá vào công việc đẩy mạnh sản xuất và cần kiệm xây dựng hợp tác xã. Bác căn dặn: Thanh niên nông dân phải góp sức làm cho thật tốt cuộc vận động "Cải tiến quản lý hợp tác xã nông nghiệp".

Còn với bộ đội và các lực lượng vũ trang nhân dân, Bác nhận xét: “Đoàn viên và thanh niên đang góp phần xứng đáng vào công cuộc củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc và trong cuộc đánh thắng đế quốc Mỹ khiêu khích miền Bắc”.

Từ những kết quả đạt được, Bác căn dặn thêm thế hệ trẻ nói chung, thanh thiếu niên Hà Nội nói riêng cần phải thường xuyên thực hiện tốt khẩu hiệu: "Nâng cao cảnh giác, đẩy mạnh sản xuất, sẵn sàng chiến đấu". Đặc biệt, “Thanh niên phải ra sức học tập chính trị, văn hóa và khoa học, kỹ thuật. Học có tốt, hành mới tốt. Học và hành tốt mới làm tròn nhiệm vụ người thanh niên cách mạng”.

Những lời căn dặn và động viên của Bác về những cố gắng và thành tích của thanh thiếu niên miền Bắc và chí khí chiến đấu vô cùng anh dũng của thanh thiếu niên ở miền Nam trở thành động lực để tuổi trẻ hai miền Nam-Bắc không ngừng phấn đấu vươn lên giành nhiều thành tích hơn nữa.

Bác Hồ với các cháu thiếu nhi dũng sĩ miền Nam ra thăm miền Bắc (13-2-1969). Ảnh: hochiminh.vn

Những lời Bác dạy, tới nay tuổi trẻ trong cả nước nói chung, trong toàn quân nói riêng luôn khắc ghi trong lòng. Họ không ngừng mang sức trẻ để học tập toàn diện và học tập phải gắn liền với rèn luyện. Mỗi cá nhân đều ra sức học tập nâng cao trình độ, khả năng và sức mạnh sẵn sàng chiến đấu để cống hiến ngày càng nhiều cho Tổ quốc, cho nhân dân. Nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần là do thanh niên, thanh niên là chủ tương lai của đất nước.

Tuổi trẻ, học viên, sinh viên quân đội khắc ghi lời Bác dạy, thi đua thực hiện thắng lợi các phong trào thi đua: “Thanh niên Quân đội rèn đức, luyện tài, xung kích, sáng tạo, quyết thắng”, “Thanh niên Quân đội vươn tới những đỉnh cao”, “Thanh niên Quân đội tiến quân vào khoa học và công nghệ”... và cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ”, vượt mọi khó khăn, nỗ lực phấn đấu học tập kết hợp nhuần nhuyễn với rèn luyện, huấn luyện làm chủ vũ khí trang bị, nhất là vũ khí mới, hiện đại... góp phần xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Đoàn viên Bộ tư lệnh Bảo vệ Lăng tham quan triển lãm ảnh với chủ đề “Bác Hồ với thanh niên”. Ảnh: tienphong.vn

Kế tục truyền thống và sự nghiệp cha anh, thanh niên Việt Nam ngày nay mang trên vai trọng trách lịch sử phải trở thành lực lượng lao động có trí tuệ, có tay nghề cao, có đạo đức và lối sống trong sáng, có sức khỏe thể chất và sức khỏe tâm thần cường tráng để đưa Việt Nam “sánh vai với các cường quốc năm châu” như mong muốn của Bác Hồ lúc sinh thời.

Tình cảm của Bác Hồ dành cho học sinh

Nhân dịp Tết Độc lập đầu tiên, trong thư gửi thanh niên và nhi đồng toàn quốc, Bác viết: “Một năm khởi đầu từ mùa xuân, một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội...”. Thực tế, Bác luôn coi học sinh, sinh viên là nhân tố hàng đầu, nhân tố quyết định vận mệnh của đất nước sau này.

Sinh thời, Bác Hồ luôn quan tâm chăm lo đến thế hệ trẻ, trong đó sinh viên, học sinh là những “người lao động trí óc trẻ” được Bác chú trọng nhiều. Người thường xuyên thăm hỏi, động viên họ, khuyến khích họ miệt mài học tập và không ngừng tu dưỡng đạo đức cách mạng, để trở thành những người có đức, có tài, đóng góp sức mình vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong hành trình tìm đường cứu nước, tìm con đường giải phóng dân tộc, đem lại tự do hạnh phúc cho đồng bào, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh đã sớm quan tâm đến “bộ phận quan trọng” này của dân tộc. Trong giai đoạn 1925 -1945, được đồng chí Nguyễn Ái Quốc giác ngộ, các tổ chức học sinh, sinh viên yêu nước lần lượt ra đời, như Tổ chức Học sinh Đoàn, Đội Ngũ Quyền, Tổng Hội Sinh viên đã lãnh đạo phong trào đấu tranh của học sinh, sinh viên dưới ngọn cờ của Đảng và Bác Hồ kính yêu.

Người đã cổ vũ, cuốn hút những thanh niên, sinh viên Việt Nam, đưa họ đến với cách mạng bằng chính những năm tháng tuổi trẻ đầy nhiệt huyết cách mạng và khát khao đấu tranh giành độc lập cho dân tộc, tự do cho đồng bào của mình. Khi nước nhà chưa giành được độc lập, từ điều kiện cụ thể của Việt Nam, một đất nước với hơn 90% dân số là nông dân, đa phần là mù chữ, Người đã bằng những hoạt động thiết thực của mình, tuyên truyền, khuyến khích và tạo điều kiện giúp họ được học hành để góp sức cho cách mạng. Ngày 28/01/1941, Người bí mật về nước để cùng Trung ương Đảng trực tiếp lãnh đạo phong trào Cách mạng Việt Nam. Được sự chỉ đạo trực tiếp của Đảng, cuộc vận động hình thành Tổng Hội Sinh viên hoạt động công khai nhằm liên kết lực lượng sinh viên yêu nước. Cùng với sự phát triển của phong trào sinh viên, phong trào học sinh các trường trung học ngoài Bắc, trong

Nam cũng phát triển ngày càng mạnh bởi được ảnh hưởng của cuộc đấu tranh chung do Mặt trận Việt Minh và các đoàn thể cứu quốc hướng dẫn.

Cuộc Tổng khởi nghĩa Tháng Tám năm 1945 của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã giành thắng lợi hoàn toàn. Đó là thành quả to lớn của cuộc đấu tranh lâu dài, đầy gian khổ, hy sinh, trong đó các tầng lớp thanh niên, học sinh, sinh viên có nhiều đóng góp xứng đáng, với biết bao tấm gương anh dũng, kiên cường đã được khắc ghi vào lịch sử dân tộc.

Sinh thời, Bác đã nhiều lần nói chuyện trực tiếp với sinh viên đang học tập trong nước, ở nước ngoài và sinh viên các nước đến dự hội nghị chuyên đề sinh viên quốc tế tại Việt Nam. Qua những buổi nói chuyện đó, Người đã dành nhiều lời dạy bảo với tình thương bao la, gần gũi đối với thanh niên, học sinh. Đặc biệt, Người luôn căn dặn học sinh, sinh viên cần chủ động, tích cực học tập và tu dưỡng đạo đức.

Về việc học tập, Bác yêu cầu sinh viên: “Phải hiểu rõ học thế nào? Học cái gì? Học để làm gì?”. Tại Đại hội sinh viên Việt Nam lần thứ II, ngày 7/5/1958, Bác nhấn mạnh: “Đối với thanh niên trí thức như các cháu ở đây thì cần đặt hai câu hỏi: Học để làm gì? Học để phục vụ ai? Đó là hai câu hỏi cần phải trả lời dứt khoát thì mới có phương hướng”.

“Học tập nâng cao trình độ chính trị, văn hoá, khoa học kỹ thuật và quân sự” và “Học để phụng sự ai? Để phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, làm cho dân giàu, nước mạnh, tức là để làm tròn nhiệm vụ người chủ của nước nhà”. Bác nhắc nhở học sinh, sinh viên Việt Nam rằng: “Làm nghề gì cũng phải học” và mục đích của việc học là để “nâng cao năng lực làm cho kinh tế phát triển, chiến đấu thắng lợi, đời sống nhân dân càng no ấm, vui tươi”. Điều đó có nghĩa rằng ngay cả đối với một bộ phận thanh niên không theo học đại học, cao đẳng, thì việc học cũng luôn là việc hết sức quan trọng.

Ngoài việc học tập, trau dồi kiến thức, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn căn dặn thế hệ trẻ phải thường xuyên rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất, đạo đức, lối sống. Bác nhấn mạnh: “Có tài mà không có đức là người vô dụng”. “Đức”, ở đây như Bác nói là đạo đức, đạo lý làm người mà với thời đại chúng ta, Bác yêu cầu rèn luyện để có đạo đức cách mạng.

Từ tuổi trẻ của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh hiểu và đồng cảm với thanh niên sinh viên. Tại Đại hội sinh viên Việt Nam lần thứ II, Người khuyên sinh viên hãy

thực hiện “6 cái yêu”. Theo Người, 6 điều đó, vừa thể hiện rõ tinh thần và quyết tâm của tuổi trẻ, vừa là cái đích để mỗi sinh viên, học sinh hướng tới và phấn đấu.

1. Đó là yêu Tổ quốc và “phải làm sao cho Tổ quốc ta giàu mạnh”. Luận giải điều vĩ đại này, Chủ tịch Hồ Chí Minh cắt nghĩa rất giản dị: Để “Tổ quốc ta giàu mạnh thì phải ra sức lao động, ra sức tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm”.
2. Đó là yêu nhân dân và muốn làm được như vậy, “phải hiểu rõ sinh hoạt của nhân dân, biết nhân dân còn cực khổ như thế nào, biết chia sẻ những lo lắng, những vui buồn, những công tác nặng nhọc với nhân dân”. Đây đồng thời cũng là thực hiện mối quan hệ gần dân, lắng nghe ý kiến của dân, gắn bó máu thịt với nhân dân.
3. Đó là yêu CNXH, vì chỉ “có tiến lên CNXH thì nhân dân mình mỗi ngày một no ấm thêm, Tổ quốc mỗi ngày một giàu mạnh thêm”.
4. Đó là yêu lao động. Theo Người, “muốn thật thà yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, yêu CNXH thì phải yêu lao động”, vì lao động là nghĩa vụ thiêng liêng, là trách nhiệm của mỗi người. Một người trí thức nói yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, yêu CNXH mà không yêu lao động, thì đó “chỉ là nói suông”.
5. Đó là yêu khoa học và kỹ thuật, bởi “tiến lên CNXH thì phải có khoa học và kỹ thuật”.

Cuối cùng, Người kết luận: Bây giờ là thời đại của khoa học phát triển rất mạnh, là thời đại của CNXH và là thời đại của anh hùng, vì vậy mà “mỗi người lao động tốt đều có thể trở thành anh hùng” và 6 là: “Mong các cháu cũng làm người thanh niên anh hùng trong thời đại anh hùng”.

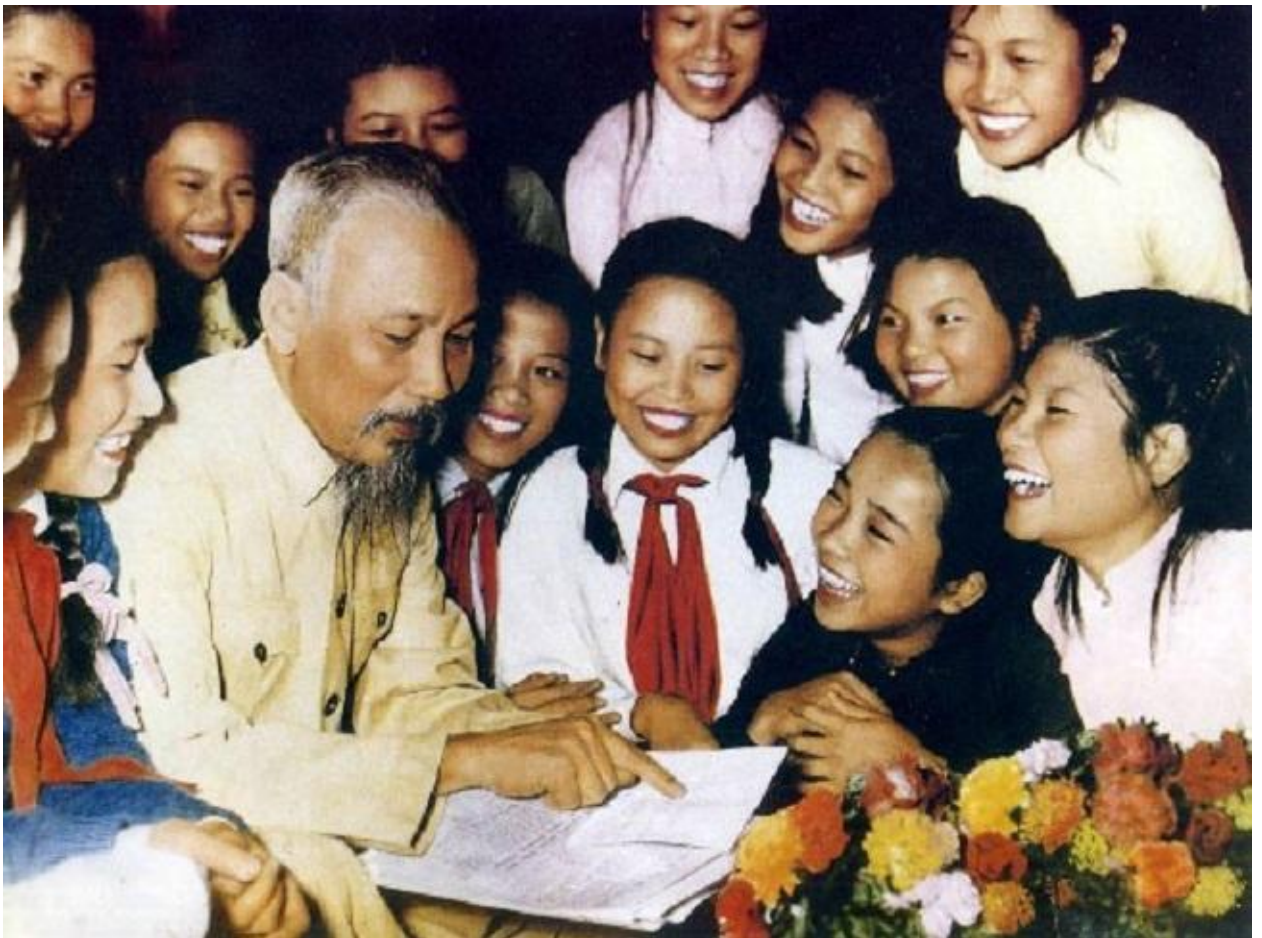
Suốt những năm tháng của cuộc đời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành cho các thế hệ trẻ Việt Nam tình yêu thương bao la, sâu sắc nhất. Người đã khẳng định: Thanh niên là chủ nhân tương lai của nước nhà...Chính vì thế, việc chăm lo, bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ luôn là nhiệm vụ quan trọng và cấp bách của toàn xã hội, “muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội phải có những con người xã hội chủ nghĩa, tức là phải có những người có đạo đức xã hội chủ nghĩa”.

Bác kính yêu đã mãi đi xa nhưng những di huấn của Người dành cho học sinh - sinh viên Việt Nam vẫn còn nguyên giá trị. Những di huấn này là tình cảm, là tư tưởng, là lời dạy, là định hướng cho lớp người sẽ làm chủ tương lai của đất nước và đó cũng luôn là kim chỉ nam cho các thế hệ thanh niên sinh viên Việt Nam hiện nay luôn cố gắng phấn đấu học tập và rèn luyện đạo đức theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người.

Hiện nay, thanh niên, học sinh, sinh viên Việt Nam ngày càng thể hiện rõ vai trò của mình trong sự nghiệp xây dựng đất nước. Thế hệ học sinh, sinh viên Việt Nam hôm nay đã tự tin, tự chủ hơn nhiều trong học tập và tu dưỡng; thực sự là những người được đào tạo chuyên môn, nắm vững khoa học kỹ thuật, có đạo đức cách mạng, tinh thần giác ngộ XHCN và tinh thần quốc tế vô sản cao cả. Những phong trào: Sinh viên tình nguyện, Tiếp ứng mùa thi, Vòng tay nhân ái, v.v.. những sẻ chia của họ đối với nhau, đối với cộng đồng, những gương sáng sinh viên nghèo vượt khó, những sinh viên đạt giải cao tại các kỳ thi học sinh giỏi quốc tế về học thuật, về âm nhạc,... đã thực sự làm cho những mong mỏi, những tâm huyết của Chủ tịch Hồ Chí Minh năm xưa toả sáng trong thực tiễn. Học sinh, sinh viên Việt Nam đã và đang đóng vai trò quan trọng trong quá trình hội nhập quốc tế để Việt Nam từng bước vươn mình "sánh vai" cùng các nước trên thế giới./.

Muôn vàn tình thương yêu Bác Hồ dành cho thiếu niên và nhi đồng

Chúng ta ai cũng qua tuổi thiếu niên, hẳn không bao giờ quên tình cảm yêu thương, những lời ân tình của Bác Hồ. Trong muôn vàn tình thương yêu dành cho thiếu niên, nhi đồng, Người từng nói: “Tôi không có gia đình, cũng không có con cái. Nước Việt Nam là đại gia đình của tôi. Tất cả trẻ em Việt Nam đều là con của tôi”. Tình cảm, sự quan tâm, chăm sóc, giáo dục của Người qua những bức thư, lời dạy, bài viết gửi đến thiếu niên, nhi đồng cả nước nhân dịp Tết Thiếu nhi, Ngày khai trường, Tết Trung thu... mãi mãi khắc sâu, trở thành tài sản vô giá đối với các thế hệ măng non Việt Nam.

Bác Hồ với các cháu thiếu niên, nhi đồng . Ảnh: Tư liệu.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành tình cảm đặc biệt, sự quan tâm sâu sắc cho các cháu thiếu niên, nhi đồng. Với Người, “trẻ em như búp trên cành” cần

được chăm sóc tận tình, chu đáo về mọi mặt. Tình yêu thương của Bác Hồ dành cho thiếu niên, nhi đồng là tình cảm yêu thương vô bờ bến, là một tình cảm sâu sắc, rộng lớn xuất phát từ niềm tin rằng các cháu sẽ trở thành lớp người tiếp tục sự nghiệp của cha ông, những người trực tiếp xây dựng đất nước ngày một giàu mạnh, văn minh. Niềm tin, sự quan tâm của Bác được thể hiện phần nào qua những vần thơ, bức thư chan chứa tình cảm Người viết cho thiếu niên, nhi đồng, với lời lẽ ân cần, trìu mến, chí tình. Người căn dặn các cháu phải ngoan ngoãn, đoàn kết, thi đua, học tập, lao động, chú ý rèn luyện cả về nhân cách và thể lực để trở thành công dân có sức khỏe và tiến bộ. Người đã đặt niềm tin yêu vào những chủ nhân tương lai của đất nước, rằng:

“... Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các cháu...”.

Trong mỗi giai đoạn của cách mạng cũng như của cuộc đời đầy cống hiến và hy sinh của mình, trẻ em luôn là lớp “công dân đặc biệt” được Bác dành sự quan tâm sâu sát. Chăm lo cho thế hệ trẻ, cho trẻ em thể hiện trong phong cách sống, trong đạo đức, trong tầm nhìn chiến lược và khoa học của Người. Trong Di chúc của mình, Bác Hồ 2 lần nhắc đến nhi đồng. Đoạn mở đầu, Bác viết:

“Tôi có ý định đến ngày đó, tôi sẽ đi khắp 2 miền Nam Bắc, để chúc mừng đồng bào, cán bộ và chiến sĩ anh hùng; thăm hỏi các cụ phụ lão, các cháu thanh niên và nhi đồng yêu quý của chúng ta”.

Ở đoạn kết, Bác lại viết:

“Cuối cùng, tôi để lại muôn vàn tình thân yêu cho toàn dân, toàn Đảng, cho toàn thể bộ đội, cho các cháu thiếu niên và nhi đồng”.

Tình thương yêu trẻ luôn thường trực trong Bác. Xúc động biết bao khi đọc bài viết của Bác trước lúc từ biệt thế giới này để gặp cụ Các Mác, cụ Lê-nin và các vị cách mạng đàn anh khác, Bác viết:

“Thiếu niên, nhi đồng là người chủ tương lai của nước nhà. Vì vậy chăm sóc giáo dục tốt các cháu là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân. Công tác đó phải làm kiên trì, bền bỉ... Vì tương lai của con em ta, dân tộc ta, mọi người, mọi ngành phải có quyết tâm chăm sóc và giáo dục các cháu bé cho tốt”.

Là một nhà giáo dục vĩ đại, Bác Hồ coi trọng việc giáo dục thế hệ trẻ không chỉ ở nội dung mà cả phương pháp dạy học và giáo dục. Nói chuyện với lớp cán bộ đào tạo mẫu giáo, Bác nhắc nhở:

“... Làm mẫu giáo tức là thay mẹ dạy trẻ. Muốn làm thế thì trước hết phải yêu trẻ. Các cháu nhỏ hay quấy, phải bền bỉ, chịu khó mới nuôi dạy được các cháu. Dạy trẻ như trồng cây non. Trồng cây non được tốt thì sau này cây lên tốt. Dạy trẻ nhỏ tốt thì sau này cháu trở thành người tốt”. Bà Lê Thu Trà kể rằng: Trong một lần bà chuẩn bị cho Bác một bài báo về tình hình công tác thiếu nhi, có đoạn: “... Song còn một số ít cháu hư vì chưa được chăm sóc, dạy dỗ đến nơi đến chốn” đọc đến đây Bác dừng lại, nét mặt đăm chiêu, Bác nói: “Nói các cháu hư thì nó sẽ hư mãi. Với các cháu không nên khẳng định là các cháu hư mà nói là các cháu chậm tiến. Chậm tiến tức là chưa tiến bộ, mà chưa tiến bộ, được sự chỉ bảo dìu dắt, giúp đỡ, các cháu sẽ tiến bộ”.

Còn nhớ trong thư Bác Hồ gửi Hội nghị cán bộ phụ trách thiếu nhi tháng 11-1949, Bác căn dặn: “Giáo dục các cháu... phải giữ toàn vẹn tính cách vui vẻ, hoạt bát, tự nhiên, tự động, trẻ trung của chúng, chớ nên làm cho chúng hoá ra những người “già sớm”. “Trong lúc học cũng cần làm cho chúng vui, trong lúc vui cũng cần cho chúng học, ở trong nhà, ở trường học, ở xã hội chúng đều vui, đều học... Giáo dục thiếu nhi là một khoa học. Vậy các bạn phải cố gắng học tập, nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm để tiến bộ mãi”.

Về nội dung giáo dục ở các cấp học, Bác nhắc nhở nhiều lần:

“Cần chú trọng hơn nữa về mặt đức dục; Dạy cho các cháu đạo đức cách mạng, biết yêu Tổ quốc, yêu chủ nghĩa xã hội, yêu khoa học, yêu lao động và người lao động, thật thà, dũng cảm, sẵn sàng tham gia lao động và bảo vệ Tổ quốc”.

Ngày 15-5-1961, nhân kỷ niệm 20 năm thành lập đội Thiếu niên Tiên phong, Bác Hồ gửi thư chúc mừng các cháu, trong thư Bác ân yếm dạy các cháu thực hiện 5 điều:

“Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào;

Học tập tốt, lao động tốt;

Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt;

Giữ gìn vệ sinh;

Thật thà, dũng cảm”.

Bác căn dặn: Mai sau, các cháu sẽ là chủ của nước nhà, cho nên ngay từ lúc này các cháu cần phải rèn luyện đạo đức cách mạng để chuẩn bị trở nên người công dân tốt, người cán bộ tốt của nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

Năm 1964 sau khi Bác nghe bà Lê Thu Trà báo cáo về tình hình thiếu nhi, Bác nói: “Thời gian qua các cháu làm được nhiều việc tốt, nhiều cháu được Bác khen thưởng huy hiệu của Bác. Động viên khen thưởng các cháu là việc nên làm, cần phải làm. Nhưng được khen nhiều các cháu cũng dễ sinh tự kiêu, tự mãn, vì vậy Bác muốn thêm hai chữ “khiêm tốn” vào điều 5, thành: Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm”. Bác nói tiếp: “Ba điều trên 6 chữ, hai điều dưới chỉ có 4 chữ, nay thêm hai chữ khiêm tốn và điều 5, còn điều 4 chỉ có 4 chữ: “giữ gìn vệ sinh” mới giữ gìn vệ sinh thôi chưa đủ, với các cháu cần phải giữ gìn vệ sinh thật tốt. Bác thêm hai chữ “thật tốt” vào điều 4”. Như vậy 5 điều của Bác đều có 6 chữ, đủ nghĩa và để các cháu dễ nhớ.

Những điều Bác dạy về nhi đồng, về việc chăm sóc và giáo dục thế hệ trẻ toát lên chủ nghĩa nhân văn Hồ Chí Minh.

2. Thực hiện tư tưởng và Di chúc của Bác Hồ về vị trí, vai trò của thiếu niên, nhi đồng trong đời sống xã hội, Đảng, Quốc hội, Chính phủ đã ban hành Hiến pháp, Luật, hàng trăm văn bản để bảo vệ quyền trẻ em. Các văn bản trên tạo thành hệ thống cơ sở pháp lý quan trọng không chỉ khẳng định vai trò chủ thể độc lập của trẻ em trong xã hội, dành cho trẻ em mọi ưu tiên, mọi sự che chở, bảo vệ cao nhất, mà còn là cơ sở để gia đình, các cơ quan, tổ chức có liên quan và Nhà nước có những hoạt động, chính sách phù hợp với yêu cầu, nguyện vọng của trẻ em. Nhà nước đã chi những khoản tiền rất lớn để chăm sóc, giáo dục trẻ em từ khi còn trong bào thai cho đến khi trưởng thành, việc chăm sóc, giáo dục trẻ em còn là một phong trào xã hội rộng lớn mang lại hiệu quả thiết thực và vô cùng quan trọng

Trong giai đoạn 2011-2020, có nhiều tổ chức, cá nhân hiến đất để xây dựng trường mầm non. “Nhiều già làng, trưởng bản xem việc phổ cập giáo dục mầm non trẻ em là một niềm tự hào. Nhiều bà con ở vùng sâu, vùng xa, tuy kinh tế không phải tốt lắm nhưng đã bán cả nhà và đất để xây trường. Hay nhờ sự chung tay, góp sức của toàn xã hội, phụ huynh tổ chức nấu ăn ở những nơi không có cô cấp dưỡng, để

cố gắng huy động các cháu học được 2 buổi/ngày ở vùng khó khăn”. Tổng kết đề án giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi được Chính phủ phê duyệt năm 2010, đến nay mạng lưới trường lớp mầm non được củng cố, mở rộng và phân bố đến hầu hết các địa bàn dân cư xã, phường, thôn, bản. Mỗi phường xã có ít nhất 1 trường mầm non công lập. Cả nước hiện có 15.461 nhà trẻ, trường mẫu giáo, trường mầm non. Trong đó, 12.281 trường công lập (tỷ lệ 79,4%), 3.180 trường ngoài công lập (tỷ lệ 20,6%) với 200.262 nhóm/lớp. Tổng số trường tăng khoảng trên 2.600 trường so với năm 2010. Tổng số trẻ mầm non được đến trường là 5.306.501 trẻ em, đạt tỷ lệ 66,2% (tăng 1.535.018 trẻ so với năm học 2010-2011). Trong đó có 873.654 trẻ nhà trẻ, đạt tỷ lệ huy động 28% (tăng 297.845); 4.432.847 trẻ mẫu giáo, đạt 90,5% (tăng 1.271.418), 1.637.266 trẻ mẫu giáo 5 tuổi, đạt tỷ lệ 99,6% (tăng 333.489).

Đội ngũ giáo viên mầm non (GVMN) được nâng cao cả về số lượng và chất lượng, chế độ chính sách được bảo đảm. Toàn ngành hiện có 364.776 GV, tăng 148.072 GV so với trước; tỷ lệ giáo viên/lớp đạt 1,82 GV/lớp. Sự đổi mới của chương trình GDMN, sự nâng cao về chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc giáo dục đã chuẩn bị cho trẻ về thể chất, tâm lý, ngôn ngữ, nhận thức, tình cảm, kỹ năng xã hội. Nhờ đó, trẻ vào lớp 1 mạnh dạn, tự tin, ham hiểu biết, thích đi học.

Ngoài ra, tỷ lệ suy dinh dưỡng của trẻ em trong các cơ sở giáo dục mầm non giảm dần qua các năm, tỷ lệ thừa cân béo phì được khống chế. Trẻ em mẫu giáo có hoàn cảnh khó khăn được Nhà nước hỗ trợ tiền ăn trưa. Trẻ em có hoàn cảnh khó khăn, trẻ khuyết tật được quan tâm phát hiện sớm, can thiệp sớm và học hòa nhập, góp phần nâng cao tỷ lệ huy động trẻ em đến trường.

Xã hội ta luôn dành những điều kiện tốt nhất để trẻ em vui chơi, học hành. Hằng năm nước ta có tháng hành động vì trẻ em, trong đó có chứa những thông điệp của chương trình “Bảo vệ trẻ em; an toàn hôm nay, bền vững tương lai”; Trẻ em tham gia các diễn đàn “Trẻ em với quyền trẻ em”... Thực tế có rất nhiều em đã trưởng thành và có nhiều đóng góp trong phong trào “Cháu ngoan Bác Hồ” mà điển hình là những tấm gương được biểu dương, tôn vinh trong Đại hội “Cháu ngoan Bác Hồ” hằng năm.

Bên cạnh những thành tựu đã đạt được vẫn còn những yếu kém trong công tác chăm sóc và bảo vệ trẻ em. Thật đau lòng khi còn nhiều nguy cơ như trẻ em chưa được chăm sóc sức khỏe tốt; trẻ em bị bóc lột và lạm dụng kể cả lạm dụng tình dục; trẻ em lang thang, hư hỏng vì bị bạo hành, ngược đãi và những bất hạnh khác...

Bác đã đi xa, nhưng lòng yêu thương và những lời dạy của Người vẫn luôn đồng hành cùng thiếu niên, nhi đồng mọi thời đại. Lời dạy “Vì lợi ích mười năm trồng cây. Vì lợi ích trăm năm trồng người” của Bác Hồ đã, đang và sẽ tiếp tục được toàn Đảng, toàn dân ta học tập, làm theo với phương châm “trẻ em hôm nay, thế giới ngày mai”! Nhớ ơn Bác, toàn thể thiếu niên, nhi đồng Việt Nam nguyện cố gắng học tập, tu dưỡng và rèn luyện thật tốt, trở thành con ngoan, trò giỏi để xứng đáng với danh hiệu “Cháu ngoan Bác Hồ” như sinh thời Người hằng mong.

Nguồn: Tạp chí Đảng Cộng sản Việt Nam

CÁC VIDEO BÁC HỒ VỚI HỌC SINH, SINH VIÊN

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=y1s8ypbORhU>

https://youtu.be/gCN4sZre_hs